

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA A BUDAPESTI „FÜGGETLENSÉG”-
HELYETT EGYÜTT 1 ÓRA 2 P 40 FILL. EGYES SZÁM
ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

HAJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HER-
CEG-UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVA-
TAL KOSSUTH.U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON 21-41.

Debrecen, 1933. szeptember 28.

Csütörtök

XXXVII. évfolyam 220. szám

Nemzeti Munkahét

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége a „Nemzeti Munkahét” keretében a társadalom és a nemzeti munka egységének propagálására ünnepi hetet rendez, amelynek méretei felülmúlják a Magyarországon rendezett eddig hasonló megmozdulások arányait.

A „Nemzeti Munkahét” nagyarányú akciójában nemcsak a TESz sokezer tag-egyesülete vesz részt, hanem főként a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeltségek, valamint a legkülönbözőbb foglalkozási ágakhoz tartozó intelligencia is csatlakozik a Nemzeti Egység eme újszerű propagandájához, ami minden jel szerint áttűző erővel fog megnyilvánulni. A „Nemzeti Munkahét” keretében megtartandó országos társadalmi kongresszus előkészületei máris sejtetni engedik, hogy az ünnepi héten csakugyan a társadalom teljes egysége fog kidomborodni.

A „Nemzeti Munkahét” eredetileg október hóra volt tervezve. Vitéz Gömbös Gyula a TESz vezérelnöke, aki a Munkahét ünnepeinek feltételül részt kíván venni, október 17-én a török kormány meghívására Ankarába utazik és onnan csak november 4-én tér vissza. Utazása miatt az ő rendezésére a Nemzeti Munkahét határidejét most végérvényesen november 11-19-ike közötti időponban állapították meg. Ez az eltolódás a propaganda kiszélesítésére nyújt alkalmat és arra, hogy a rendezés valóban az egész országot felölelje. A TESz vidéki egyesületeinek vezetősége részéről máris rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. Folyamatban van a vidéki társaságok bevonása és ezzel kapcsolatban megindul a vármegyei küldöttségek szervezése és a vármegyei rendezőbizottságok megalakítása. Ha még hozzátesszük ehhez, hogy rendkívüli vasúti kedvezmény teszi lehetővé a tömeges felutazást a Nemzeti Munkahétre, bizonyosnak vehető, hogy az egész ország együtt lesz november 11-19. között a fővárosban, hogy a Nemzeti Munkahét nem csupán az egység propagandája, hanem a nemzeti egységnek hatalmas ünnepe lesz, melyen az eddig széttagolt társadalom minden rétege összekovácsolódik.

A Társadalmi Egyesületek Szövetségének székházában (Budapest, V. Faik Miksa u. 1.) permanens munka folyik. Hatalmas apparátus dolgozik a rendezés nem mindennapi kereteinek megvalósításán. A Nemzeti Munkahétre vonatkozó minden megkeresés oda irányítandó, ahol készségesen adnak mindenről felvilágosítást.

A vidéki lakosságot érdeklően lapunk is állandóan a Nemzeti Munkahét sikerének szolgálatában áll és időről-időre közölni fogjuk ennek a rendkívüli nagyleltőségű nemzeti propagandának híreit és a rendezés részleteit és eredményeit.

Európa biztonsága sürgősen követeli Magyarország megerősödését

Ötvenezer halálos áldozata van a kínai árvíznek

Tudósítás a Függetlenségben

A Téglavető és Czeizing-telep villamosítása indította meg az ipartestület egyik szakosztályának belső válságát,

mert az ötezer pengős munkát a Rozenberg és társa céggel végeztették el s a kisiparosok egy fillért sem kaptak a munkából

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Debreceni Ujság—Hajdúföld vasárnapi számában tudósítást közöltünk a debreceni ipartestület belső válságáról. A cikk, amely rövid betekintést nyújtott az iparos szakosztályok belső életében felmerült bonyodalmakról, a debreceni iparosság körében élénk visszhangot keltett. A villamos szerelői szakosztályban megindult belső harcral kapcsolatban most Győri Zoltán villanyszerelő mester, aki iparostársai érdekében maga indította meg a mozgalmat, a következő érdekes információkat adta a szakosztályi életben folyó harcok keletkezéséről és hátteréről:

— A Villamos, Autó, Műszerész Szakosztály augusztus folyamán megtartott szakosztályi ülésén a helyzet kidobbanásig való feszültségét a Téglavető és Czeizing-telepek villamosítása idézte elő. Hogy mik voltak a villamoszerelői iparnak e munkálatok elvégzésénél a sérelmei, most nem kívánom bővebben ismertetni, mert hiszen ezek kivizsgálása is ezek után fog megtörténni, csupán mint tényt szögeztem le azzal, hogy mi nyomorgó, küzdő kisiparosok ebben a munkabérben cirka 4000—5000 pengőből, egy fillért sem tudunk keresni, az egész munkálatot Rozenberg és társa céggel végeztették el.

Ezen az augusztusi szakosztályi ülésén az egész szakosztály vezetősége ellen felvettem a bizalmatlansági indítványt, mikor is Pollák Ignác elnök úgy akarta menteni pozícióját, hogy szavazásnál, elrendelte a teljes vezetőség szavazását is, természetesen ők, saját magukra szavaztak, ami pedig törvénytelen. — Azonban így is 14—17 arányban az indítványozók javára dőlt el. Erre Pollák Ignác felállt és bejelentette, hogy ő le nem mond, mert őt az eljáróság három évre választotta. Ilyen félrevezetésként mi nem riadunk vissza, mert hiszen eddig a szakosztályok szabadon választottak elnököket és azt az Előjáróság csak jóváhagyja. Ugyanezen ülésen megalakult a

kandidáló bizottság is. Mi teljesen új vezetőséget kandidáltunk s ezt beterjesztettük a szeptember 18-án megtartott szakosztályi ülésre. Ezt megelőzőleg Berger Ernő és társai, mint magánemberek, felcsaptak bizottságnak és maguk között összeállítottak egy listát, amelyet a szavazás elrendelésénél, nyomtatvány formájában osztottak szét azzal a trüffel, mintha ez a hivatalból kiküldött bizottság listája lett volna. Erre mi kivontunk, mert ez törvénytelen és erkölcs-telep játék a tagokkal, akiknek járatlanságát akarták Berger és társai kihasz-

nálni.
A szakosztály túlnyomó többsége ilyen előzmények után szervezte meg mozgalmát, mert a kis szakiparosok Pollák Ignác és társai kedvéért nem hajlandók tovább tűrni azt, hogy őket minden munkából kitudva, csak saját szűkebbkörű érdekeltségüknek éljenek. Jellemző azonban az ellenzék kivonulásánál az, hogy a megjelent 43 tagból csak 21-en maradtak ott s ma már ezek közül is többen elítélik Pollák működését. Különben is mi az ott hozott határozatot megfélembtük.

Miskolc nem támogatja Debrecen feliratát a városatyáknak adandó mentelmi jog kérdésében

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen törvényhatósági bizottsága felterjesztést intézett a kormányhoz és ebben kérte, hogy a törvényhatósági bizottság tagjait a közgyűlésen végzett cselekményeikért, kijelentéseikért sem büntvadi, sem fegyelmi úton ne vonhassák felelősségre, vagyis biztosítsák számukra azt az immunitást, amivel az országgyűlés tagjai rendelkeznek.

Debrecen átiratban megküldte javaslatát Miskolc városának és arra kérte Miskolc törvényhatóságai bizottságát, hogy az akcióját hasonló szellemű felirattal támogassa. A miskolci törvényhatósági közgyűlés kedden foglalkozott az átirattal.

Hobodav Sándor dr. polgármester megállapította, hogy a mentelmi jog biztosítása igen furcsa tárgyalási rendszert vezetne be a törvényhatóságok életében, lehetővé tenné a felelősség nélküli vádaskodásokat. Az indítvány elutasítását javasolta.

Engel István viszont az indítvány elő-

gadását javasolta, kiemelve, hogy az immunitás nem veszélyeztetné a tárgyalás rendjét, hiszen mindenhol van a közgyűléseken elnök, van széksértési szankció és van tanácskozási szabályzat. Annál fontosabb az indítvány elfogadása mivel a szabadság beszédlehetőség biztosítása sok károsodástól óvna meg a közületeket.

Csik József dr nem tartaná helyesnek, ha éppen Miskolc városának közgyűlése helyezkednék szembe ezzel az indítvánnyal. A közgyűlésnek szerinte el kell fogadni Debrecen kezdeményezésére napirendre hozott javaslatot, amelynek tendenciája az, hogy a lelkiismeretesen átszűrt igazságért és állásfoglalásért senkit se érhesen igazságtalan következmény.

Vitéz Görgey László ellenezte az indítvány elfogadását, mivel azon az állásponton van, hogy aki valamit a közélet terén mond, vagy cselekszik, vállalja is a személyi és a büntetőjogi felelősséget.

A közgyűlés végül is nem tette magáévá Debrecen város átiratában foglalt javaslatot.

— Székelési zavarok, bélgöres, puffadás, gyomorszájulás, izgalmi állapotok, szívdegeesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bécsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák.

Nagy sikerűnek ígérkezik a Bocskay szüreti mulatsága

A Bocskay Futball Clubnak vasárnap megrendezendő nagyszabású szüreti mulatsága iránt olyan kivételes érdeklődés nyilvánul meg, amelyből biztosra lehet venni, hogy a kék-sárgák muatsága egyike lesz a szezon legjobban sikerült összejöveteleinek. A club vezetősége épen azért rendezi meg minden évben hagyományosan nagyszerű szokott lenni bálját az idén szüreti mulatság formájában, hogy közönsége menél kevesebb kiadással, menél vidámabb hangulatban, kellemesen és jól szórakozzék, egyben pedig ápolja az összejövetelek érését, a clubszellemet a vezetőség, a játékosok és a Bocskay nagyszámú hívei és barátai között. A szüreti mulatságra, mely vasárnap este fél nyolc órakor kezdődik a Rózsabokor vendéglőben, nagyban fognak az előkészületek. Lesz szőlőlopás, szépségverseny, vígjáték, konfettisajtó, vidám tréfák és tánc reggelig. Belődül egy pengő, felülízetéseket a club javára köszönettel fogadnak.

A debreceni református kollégium

Irta: dr. Nagy Sándor

Főiskolánknak eddig megírt történetét, milleniumi Ertesítő és Balogh Ferenc könyve meg Bakóczy János, S. Szabó József, Békefi Remig, Barcza János és mások szűkebbkörű művei után most ismét egy hatalmas méretű, két vastok kötetre tervezett története jelenik meg. Ezelőre az I. kötet van készen.

Nagy Sándor könyve jó részt taposott uton indul. Még sem csépel szemlét, Évek kitartó munkájával igen sok új ismeretlent adatot kutatott fel a levéltárakban és jegyzőkönyvekben. Egészen eredeti gondolat a Főiskola életének két nagy korszakra osztása. A legrégebb időktől 1849-ig terjedő korszak az egységes szervezett korszakának nevezi, mert akkor nem váltak még el egymástól az iskola külföldi fokozatai és tagozatai. E nagy korszak történetét különböző fejezetekben tárgyalja. A hivatalos szervezeti ismertetése után részletes és változatos rajzát adja az őst ifjúsági életnek: hogy élmeznek magukat, hogy mosnak, takarítanak magukra, hogy kezelik az iskola vagyoniát a diákok, hogy vesznek részt a tanítás és nevelés munkájában, milyen viszonyok fejlődtek ki közöttük és a városi vagy egyházi hatóságok közt, hogy foly le mindennapi életük, imádkozásuk, tanulásuk, szórakozásuk és büntetéseik. Kifejti a tanterv változásait, a tanszékek szaporodását, a latin tanulási nyelvből a magyarra történt áttérést, felsorolja a tankönyvíró tanárok és a rézmetsző diákok munkásságát, az alapítványok és természetbeli segélyek gyarapodását. Külön érdekessége a könyvnek a zeneügy fejlődésének bemutatása. Kéziratban heverő kiadatlan énekek közrebecsátásával. Csokonai perének krónikaszerű nyilvánosságra hozatala, a Kollégium országos vonatkozásainak grafikon-rendszertől szemléltetése. Nagyban díszítik a könyvet a változatos, részben eddig ismeretlen képek, kezelését megkönnyítik a tartalomjegyzék és a betűrendes tárgymutató, olvasását pedig élvezetessé teszi az irónak novellás kötetek kifinomodott nyelve és a tárgyi meleg szeretettel izzó kelkes és hangulatos tiszta magyar előadása.

Tolla alatt megelevenednek a letűnt századok szűkös, alacsony épületei és a zordon falak közt mozogni és élni látszanak a hosszú tózáikban fel s alá járó bajszos és szakállas diákok. Illesse méltó elismerés önzetlen, odaadó buzgóságáért a derék halás tamitványt!

Kollégiumunk minden volt növendékének és barátainak, városunk múltja iránt érdeklődő minden művelt emberének ajánljuk az értékes művet Ára 15 pengő. Kapható szerzőjénél, Poroszlay ut 2. Bolti ára több lesz.

Ma utoljára az ÉN MÖG A SÓGOR... az URANIABAN.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel délelőtt 11.10-től 1 óráig.

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet nyugalomba vonult helyettes-igazgatójának ünneplése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Meghatóan meleg és szép ünnepség folyt le szerdán este hat órakor a debreceni iparkamara dísztermében, ahol ez alkalommal auták át a kereskedelmi miniszter kiténtető oklevelét Strobach Géának, a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet nyugalmazott helyettes igazgatójának és főkönyvelőjének. Strobach Géza negyven esztendő töltött el a szövetséget szolgáló életében és ezidő alatt elévülhetetlen érdemeket szerzett úgy magának, mint a szövetségetnek. Az elismerő oklevelét átadására összegyűltek Debrecen város közgazdasági életének számottevő egyéniségei és a társadalom előkelőségei. Báró Vay László főispán és Versényi Tibor a TFBE igazgatója le őiben fejezték ki kívánságaikat, míg dr. Vársay István polgármester és Lauber József a Nemzeti Bank főnöke sok más előkelőséggel együtt személyesen jelentek meg a lélekemelő aktuson. Képviseletük magukat ezenkívül az Igartestület, a Kamara, a debreceni pénintézetek és teljes számban vonult fel a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet

igazgatósága és tisztikara. Az ünnepséget Sesztina Jenő kamarai elnök lélekemelő beszéde nyitotta meg, amelyben meleg szavakkal értékelte Strobach Géza érdemeit, majd átnyújtotta neki a kereskedelmi miniszter elismerő oklevelét. Dr. Bacso Jenő egyetemi tanár, a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet igazgatósága nevében köszöntötte az ünneplést, rámutatva arra, hogy Strobach Géza négy évtizeden keresztül dolgozott a szövetségetért, amely a kisemberek ezreit juttatta hitellez, szoktatta rá a tökélyre és így végeredményben az egész nemzetnek tett megbecsülhetetlen szolgálatokat.

Strobach Géza meghatott hangon köszönte meg a lelkes ünneplést és hálásan szólott a szövetséget igazgatóságáról, amely az ország első hitel- és szövetkezetévé fejlesztette a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egyletet.

A meghatott ünnepség Sesztina Jenő kamarai elnök szavaival ért véget. A megjelent előkelőségek Strobach Gézát elhalmozták jó kívánataikkal.

Figyelem!

Aki még nem látta, igyekezzen jövet még délelőtt biztosan! mert MA UTOLJÁRA kerül bemutatásra a legnagyobb magyar film

„A BOR” a Vigszinházban

Előadások kezdete: 5, 7 9 órakor.

Jön! Jön! A LÁTHATATLAN GÁRDA Brigitte Helm-mel.

Hatszazezer mázsa gabonát exportált augusztusban Magyarország

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Augusztusban buzakivitelünk 425.000 q volt, amely mennyiség az előző három év eredményeit is meghaladja. A július-augusztusi erősen fellendült kivitel következtében a nyolchónapos naptári évi időszak exportja a folyó évben meghaladja a múlt évi és két évvel ezelőtti mennyiségeket. Augusztus folyamán Ausztriába 156.453 q, Németországba 160.623 q, Hollandiába

44.521 q, Svájcba 35.544 q búzát vittünk ki. Rozs-kivitelünk aránylag még hatalmasabb lendületet vett, mert a 200 ezer q-n felüli export még az 1929-es évi eredményt is meghaladja, az előző évi eredménynek pedig négyszeresét teszi ki; a naptári év nyolc hónapja alatti időszak exportja is rekorderedményt jelent. Az augusztusi kivitelnek több, mint háromnegyed része Hollandiába ment.

27.609—1933. VII.

HIRDETMÉNY

A Péterfia-utcai laktanyáiban szemben levő 25. számú vasbetonsátor esélyes megüresedésére kiállítás lévén, felhívom az eszfoku hadigondozottak, vagy ilyen igénylők nemléteben a jezett vasbetonsátorra bérbevenni kívánó debreceni illetőségű igénylőket, hogy a vasbetonsátor bérlete iránti igényüket az elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth-u. 20. sz. sz. szoba) beárólgatják f. évi október hó 1. napjáig irásban jelentsék be.

Az igénylő 36.— pengőt készpénzben vagy óvadékképes értékpapír alakjában (takarékbetét könyvön) a városi házipénztárnál az igény bejelentése előtt helyezze letébe és ennek megtörténtét a jelentkezésor igazolja.

A bérleti időtartam 3 év. A vasbetonsátorban árusítani lehet: 1. hirdlapokat, sajtótermékeket; 2. csomagféléket, 3. trafikműveket.

Vevőink kényelmére Eötvös-u. 18. és Ajtó-u. 17. alatt berakatot létesítettünk, ahol ép oly olcsó árban és kifogástalan minőségben fedezheti tüzelőanyagszükségletét, mint főüzletünkben.

Prohászka és Társa

Bethlen-utca 44. Telefon 11-61.

Elsőrendű búkk-, tölgy-, akácfák.

Legjobb hazai szenek.

szent kötelessége munkádkodni. Az üdvözlő beszédre Lakatos László, a Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörének ügyvezető elnöke válaszolt. Megköszönte a szíves testvéri fogadtatást, amelyben őket részesítették. Megvan győződve arról — mondotta —, hogy szívből kívánják a testvéri kapcsolat kimégyítését, törekedni is fognak erre, mert látja azt a hazafias munkát, ami itten folyik, és ezt ápolni, nevelni mindnyájuknak kötelessége.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után kezdetét vette az előadás. A 30 tagból álló vigalmi gárda fényesen megállta a helyét és őket igen sok kiérdemelt tapsban részesítette a terem zsufolóság megtelt halgatósága. Játékuk, amely három és félórán át tartott, igazi élményt nyújtott, mert előadó készségük felülemelkedett a műkedvelői átlagon.

Az előadás befejezése után Kalmár elnök szíves és közvetlen szavakkal megköszönte a közönség ovációját, melyben a vigalmi gárdát részesítették. Majd Illisz Mihály elnök szép és igen lendületes szavakkal köszönte meg a vigalmi gárda művészi játékát. A Himmusz elneklésével befejezést nyert ez a szép hazafias est, mely mindkét egyesület vezetőségének reményváltó fáklája lett további munkádkodásukhoz.

Miskolc két hónap alatt százhuszonötezer pengő államsegélyt kapott

Miskolc, szeptember 27. Miskolc háztartásának negyedéves mérlege most készült el. Eszerint júliusban 267 ezer pengő volt a város bevétele, kiadása pedig 248 ezer pengő.

A jelentésből kitűnik az is, hogy a város júliusban 25 ezer, augusztusban százezer pengő államsegélyt kapott, hogy fizetési kötelezettségének eleget tehesen.

HIRDETMÉNY.

Ertesíti a városi adóhivatal a szőlőtulajdonosokat, hogy az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint cselekedésük és munkáiknak természetben járandóság címén kiszolgáltatott saját borok után 50—50 százalékos adó kedvezményt igényelhetnek.

Felhívja a városi adóhivatal mindazon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy október hó 10. napjáig a városi adóhivatal fogasztási adókat kezelő ügyosztályánál ezen kedvezményre szóló igényüket szóbeliüleg jelentsék be. Az igénylés alkalmával igazolandó az a körülmény, hogy a kedvezmény ideje vagy előző évi termésü boraira vonatkozik-e? A termés bejelentés alkalmával az igényelt kedvezményes mennyiség után járó fogyasztási adó — hektoliterenként 3.40 pengő — egyidejűleg befizetendő. Október hó 10-e utáni bejelentéseket a hivatal nem fogad el.

Városi adóhivatal.

Üzlethelyiség

a város legforgalmasabb helyén CSAPO-UTCA 10. SZÁM ALATT kiadó.

Értekezni az udvari lakásban.

GRAND HOTEL IMPERIAL nagyszállóda BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól

Rendkívül olcsó ul idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Forró sikerek jegyében logott a munkához Kardoss Géza új társulata

**Kíváncsi látogatás az egri színházban — Zsufolt házak előtt
folynak az előadások — Elindultak Debrecen felé a díszlet-szállító
társzekerek**

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az „Angol Királynő” autója gyorsan robbog a Zöldkoszorú-tér irányában. Már kényelmes aszfalt-ut jelzi, hogy Eger belvárosban vagyunk. Mikor a széles térségről begördülünk a Deák Ferenc-utcai házsorok közé, a sötétkék alkonyati ég ezer csillag-szemével ragyog. Az egri csillagok ezek... Még az autó is halkabban jár itt. Egy éles kanyar: s az Eszterházy-tér előtt a magyar múlt levegőjébe érünk. Az öreg dóm széles lépcsőzete, a magasba szökkenő korinthusi oszlopok, az érseki kert s a lyceum gyönyörű barokk-palotája az egri csillagok sugárzódnét tükröztetik. Felfogja lelkük a történelmi fényragyogást, hogy éltesse vele a jelent és továbbadja a jövőnek... Még az autó is halkabban jár itt. A villanylámpák is homályosabbak...

Keskeny sikátor. Jobbra kanyarodik a gépünk. Megérkezünk az egri teátrum elé.

Kitűnő auspiciumok

Leszálok. Megpróbálom az első benyomásokat elhessegetni. Nincsen sok időm. Ma azért jöttem el ide, hogy végignézzem a Kardoss-társulat premierjét s mint lapunk kiküldött haruspexe, a Debrecenbe való bevonulás előtt bizonyos jóslásba bocsátkozzam... Mert nem elég csak a színigazgatót meghallgatni. Itt látni, fűrkészni, tudakolni és figyelni kell. Van-e publikum s mit mond a közönség? Mert tudvalevő hogy Egernél nincs a világnak szigorubb kritikusa. A műveltség városa ez és ember legyen a talpán az a színi-igazgató, aki az egri habítűket kielégíti... No, majd megtudjuk ezt is.

Hét óra husz perc. Még negyven perc van az előadásig. Végig megyek a korzón és hallgatgatom az embertömegben. Egy elegáns hölgy arról beszél, hogy nem lehet kijönni kétszáz pengőből. Ezt Debrecenben is tudjuk, most nem erre vagyok kíváncsi. Gyerünk a színházzal! O, csak tudnám a járókelőket suggerálni!... Hopp, megvan! Az egyik padon kis társaság beszélget:

— Professzor ur, már látta a „Naplemente előtt”-et?

— Mintha egy pesti színházban ültem volna. Nagyszerű szereplők, remek előadás. Ugy érzi az ember, hogy a színtársulat tagjait, régiiket és újakat beleértve, olyan ambíció és munkaközpontúság jellemzi amilyet eddig még egy szezonban sem tapasztaltunk...

Minden jegy elkel!

Félnyolc után a színház oldalkertjében állok. A kakasuló publikuma már szép számmal gyülekezik, de lassan-lassan a kukkeres habitűk is megérkeznek. Minden pad megtelik emberekkel. Az egriek itt várják meg a második csemetét.

Tíz perccel előbb a kassza-bejárattal. Amikor sor kerülne rám, nirtelen becsapódik az ablak s egy kis cédulet ragasztanak az üvegre:

„Mára minden jegy elkel!”

Hitted volna ezt, színi-igazgató? — gondolom magamban, de csakhamar rájövök: igenis hitte volna, mert tegnap is, tegnapelőtt is így volt. A következő percben ő kérdi tőlem: „Na, mit szolysz ehhez?”... Csodálkozom a nyugalomán. Egy arcvonása sem árulja el, hogy büszke örömmel morban uszik. Akármelyik más színigazgató shakespeare-i pózban állna a bejárat előtt s Caesar szavait mormolná fogi rekeszéből:

„Mit a hatalmas istenek

„Végzének, azt mi mellőzhetjük-e?”

„S Caesar mégis megyen: mert e jelek

„Ugy a világot, mint őt illetik!”

Hát mondhatom, kitűnő jelek. A csöndes, kis Egerben olyan forró hangulat uralkodik, amilyet Debrecenben csak a „Mosoly országa” bemutatóján láttunk.

„Egy csók és más semmi”

Ez a címe a Békeffy—Eisemann komédiának. Nyolc óra után már zsufoltva van a színház. Mindenki arról beszél, hogy a „Naplemente előtt”, a „Fehérvári huszárok” és a „Cirkuszhercegnő” milyen

milyen őszinte sikert aratott. „Ilyen társulata még nem volt Kardoss Gézának”... ez a közönség véleménye. Az izzó hangulat reflektorai ragyogó színeket árasztanak. Mintha egy nyomasztó lidércnyomásból ébrednék fel: az elmúlt esztendő színházi válságát már csak tűnő emlékek érzem. Biztosan tudom, hogy dagály következik az apályra. Ez itt a siker, a fölfelé felés jele. Azt beszélük, hogy mindenütt így van. Megkezdődött a felendülés. Egy csók és más semmi... A magyar közönség csókot dobott a vergődő Thalia felé, a színházba-járás újra lelki szükségletté lett: a nemzet napszámossai új idők életét ütemezik.

Amikor a színigazgató páholyában elfoglalom a helyemet s végignézek a fényes, ragyogó publikumon, már tisztában vagyok azzal, hogy az egri szezon fináléjában jobb évek dus igérete harsog s ez voltaképpen a debreceni főszezon forró, ébresztő, ünnepi ouverture-je.

Milyen volt a premier?

Szétmegy a függöny. Az „Egy csók és más semmi” bemutatója gyorsan, ütemszerűen pattog. Régi és új tagok olyan egységes stílusba torrtak, mintha legalább is a jubiláris huszötödik előadáson ülnék. Vitéz Jakabffy Dezső, az új rendező, valóban mesteri munkát végzett. Finom, plasztikus színek, sikerült palettázások, az egész előadásnak kifogástalan nyelvé van. A régi tagokról, Halassy Mariska frappirozó erőtől alakításáról, a nagyszerű Apor Klárról, Fáskerthyról, Kormosról, Jatzkó Csiáról nem is beszélve, ahány új művész, amily kellemes impresszió. Csak Nóthy Margit, Szokoly Gyula s Bihari Nándor emeljük ki az együttesből. Ez az utóbbi olyan vérbéli komikus, hogy összes debreceni elődeit magasan felülmulja.

Jobbnál jobb alakítások, kellemes csendű hangok, tökéletes rendezés, zökkenés nélküli tempó: ezek karakterizálják az előadást. Minden jelenet tomboló tapsvihart arat. Kardoss Géza döntő csatát nyert Egerben. Semmi kétség, hogy Debrecenben is ugyanilyen győzelmet szerez.

Néhány szó a társulatról

A Csokonai-színház új társulata ma a legjobb vidéki együttes. Halassy Mariska és Nagy Klári felváltva játszik a hősnői szerepeket. Szende Mária, mint ahogyan a neve is mutatja, nemcsak kiváló szende, de ugyanakkor a társulat egyik legtehetségesebb táncosnője is, aki a „Cirkuszhercegnő” előadásain a szebbnél-szebb táncfigurák terén Rökk Marika rutinjával és ötletgazdagságával versenyzik. Hajnal Margit művészeik tökéletesen képzett koloratur-primadonna. Nóthy Margit és Eöry Erzsébet primadonna- és szubrett szerepök erősségei. Lányi-Láng Alfréd gyönyörűen zengő tenorja Solyom György melegcsengésű hangja és elegáns, finom-mozgású bonvivant-alakja, Bihari Nándor ország-szerzte páratlanul álló komikus stílusa, Szokoly Gyula, Bende László, Bánffy Ferenc s a többiek művészetével mind-mind a siker legbiztosabb garanciái. Van azután egy Köpeczi-Bócz Mihály nevű táncos, aki bravuros táncmutatóival egyenesen lázba ejti majd a debreceni publikumot.

A karmesteri teendőket Jatzkó Rezső és Venetianer látják el, míg vitéz Jakabffy a társulat országos viszonylatban is egyik legelső főrendezője. És a mindehhez hozzávesszük, hogy a Csokonai-színház eddigi erősségei közül Halassy Mariska, Jatzkó Csi, Apor Klári, Fáskerthy, Kormos, Thuróczy Gyula, Szigethy stb. ismét Debrecenbe jönnek, a társulat méltóságára nem szükséges több felesleges szót vesztgetni.

A legjobb reménység jegyében

Este 11 óra elmúlt. Az utolsó tapsviharak is elmúlnak, a színház foajtajában oltogatják a lámpákat. Indul az autók hazafelé. Bucsuzól még megkérdezzük, hogy mit vár, mennyit remél a szezonról? — Irjátok meg, hogy a legjobb remény-

ség jegyében indulok neki. Társulatom és előadásaim itt is őszinte sikert aratnak. Ugy érzem, hogy az elkövetkező színi évad végképpen meghódítja a közönséget.

Ezután elmondja még, hogy dr. Trak Géza egri polgármester a városi tanács nevében is a legtelegebb elismerését fejezte ki előtte. Ugyanekkor a nyiregyházi középiskolák levélben értesítették, hogy ifjúsági előadásokra az egész tanulócsapatot át fogják hozni Debrecenbe. A harmadik

elismerés a debreceni közönségtől fog jönni. Amikor utnak indul az autóm, a következő sarkon két hatalmas társzekeret előzünk meg. Megkezdődött a díszletek szállítása. Pár óra múlva otthon leszünk, de pár nap múltán a nemzet napszámossai is hazaérkeznek Debrecenbe s akkor majd minden színházrajongó meggyőződhetik arról, hogy riportunk egyetlen sora sem túlzott. Kardoss Géza idej társulata a legszebb építőt is megérdemli. (In)

Az Árpád-téri templom tornyában akart meghálni egy állásnélküli tanító

**A rendőrbíró elé állították, de felmentették a költészettel
és feltalálással foglalkozó fiatalembert**

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Elmúlt éjszaka különös embert állított elő a kapitányságon az Árpád-téri rendőrszem. Ejjét tájban ugyanis a rendőr arra lett figyelmes, hogy egy 30 év körüli férfi fel akar menni az Árpád-téri templom tornyába. Gyanusnak tűnt fel előtte a dolog s a férfit előállította a központi ügyeleten.

Itt aztán különös dolgok derültek ki. Mindenekelőtt kitént, hogy a rendkívül intelligens fiatalember tulajdonképpen állásnélküli tanító, aki évek óta járja már az országot és a verseit árusítja. A versei különben igen szépek, sőt egy szindarabját el is fogadta egyik budapesti színházi ügynökként. A darab könyvtalakra is meg fog jelenni és már 1000 pengőnyi előfizetést szedett össze, de a pénzt még nem kapta meg. Különben is a pénznek fontos rendeltetése lesz, mert az állásnélküli tanító egy-

ben feltaláló is. Új turbinarendszert talált fel, amely megsokszorozza a motorok lőerejét. Ha összegyűl a pénz, akkor ennek a találmánynak finanszírozására fogja fordítani.

Elmondotta egyébként, hogy jelenleg nagyon sok állásnélküli tanító vándorol szerte az országban. Járnak faluról falura, hogy hátha valahol sikerül elfogniok egy állást. A fiatalember egyébként azt vallotta, hogy csak azért akart felmászni a templom tornyba, mert nem volt éjszakai szállása és azt hitte, hogy a tornyőr ad helyet éjszakára.

A kihágási rendőrbíró előtt megismételte ezt a vallomását, amit igazolni is tudott, úgyhogy a rendőrbíró felmentette. A tanító ur pedig gyalogszerrel neki indult újra az országnak — verseket árusítani.

A vizsgálóbíró nem rendelte el Oláh Gábor verseskönyvének, a „Panorámának” lefoglalását

**A végzés ellen felebbezést jelentettek be a vádtanácshoz
Rágalmazás miatt megindult a vizsgálat Oláh Gábor ellen**

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Megirta legutóbb a Debreceni Ujság—Hajdúföld, hogy Daán Ilona debreceni nyelvtanár és volt színésznő ügyvédje, dr. Léva Zoltán utján feljelentést tett rágalmazás miatt Oláh Gábor főreáliskolai tanár, az ismert nevű költő ellen azért, mert legújabb verses kötetében, amelynek a címe „Panoráma” az egyik versében, amely viszont a „Visszaperdült bumerang” címet viseli, kifejezéseket használt Daán Ilonára vonatkozóan, amelyeket a nyelvtanár magánrészve sértőnek talált. A feljelentést a királyi ügyészséghez adták be és kérték az eljárás megindítását, valamint azt, hogy kobozzák el a könyvet. Az ügyészség az ügyet áttette a vizsgálóbíróhoz és dr. Tóth János vizsgálóbíró foglalkozott vele.

A meghozott határozat szerint, amelyet szerdán délelőtt hirdettek ki, a vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálat megindítását az inkriminált kitételek miatt Oláh Gábor ellen sajtó útján elkövetett rágalmazás cí-

mén. Együttal végzést is hozott a vizsgálóbíró, amely szerint elutasította a verses könyv előzetes lefoglalását célzó indítványt. Megállapítja a végzés, hogy a szóban forgó vers valóban tartalmaz olyan kitételeket, amelyek miatt büntvádi eljárásnak van helye. Azonban a 358 oldalas könyvnek csak 10—12 sora az, amellyel kapcsolatban el is rendeltek a vizsgálatot. A vonatkozó törvényekből nyilvánvaló, hogy a lefoglalás a legszűkebb körre korlátozandó, nehogy abból méltánytalan kár származzon. Így nem volna összeegyeztethető a törvény szellemével, hogy lefoglaljanak egy sajtóterméket, amelynek csak elenyésző csekély része van vád tárgyává téve. Ezért a lefoglalásra irányuló kérelmet nem lehetett teljesíteni.

A vizsgálóbíró végzését Daán Ilona ügyvédje, dr. Léva Zoltán megfelelebbezte a törvényeszköz vádtanácsához, amely valószínűleg ma, vagy holnap fog dönteni a rendkívül nagy érdeklődéssel kísért ügyben.

Pénzbüntetésre ítélték egy részeg bérkocsist, aki száguldó lovával elgazolt egy vámospércsi napszámot

**A gázolás után tovább hajtott vendége pedig vigan énekelt
a kocsiban**

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Erdekes bűnyügyben tartott főtárgyalást szerdán délelőtt a debreceni törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnöke alatt működő büntetőtanács. Murvai József debreceni bérkocsis volt a vádlott, akit gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétségével vádolt a debreceni királyi ügyészség.

Murvai a múlt év szeptemberében egy esős napon az esti órákban valamelyik külsőségi kocsimárból vitt haza egylovas kocsiján egy részeg vendéget. Ő maga is ittas volt és egy ostorozta a lovat, hogy a szerencsétlen párt megfedelkezve konfliktus létesül, valóságilag versenytalást rendezett a szellel. Amíg Murvai a lovat csapkodta az ostorral, addig a kitűnő hangulatú vendég horizú hangon énekelt, mint ahogy a tanuk is vallották, hogy: „Magasan repül a daru, szépen szól...”

Ekkor ért az uttest közepére Tóth József vámospércsi napszámoss, aki át akart menni a Hatvan-utca végén a mázsálfőházhoz. A következő pillanatban a szélvészént ro-

hanó ló eltaposta Tóthot, akinek a jobb lábán keresztül ment a nehéz kocsi kereke, úgyhogy eltört a lába és más helyeken is súlyos sérüléseket szenvedett. Murvai azonban annál nagyobb dühvel verte a lovat és elszáguldott. A félig eszméletlen Tóth Józsefet az arra haladók vették észre, majd a rendőr telefonált a mentőknek, akik ki-szállították a sebészeti klinikára. Tóth József közel hét hónapig volt súlyos beteg.

A tegnapi tárgyaláson Murvai tagadta, hogy ő gondatlanul járt volna el, ezzel szemben a tanuk igazolták, hogy nem hajtott szabályszerűen. A törvényszék Murvai szülőföldön pengő pénzbüntetésre ítélt s azonkívül kötelezte, hogy Tóth József részére tizenöt pengő kezelési költséget fizessen meg. Murvai az ítélet ellen felebbezést jelentett be az ítéletáblához.

Részletfizetésre is

beszerezhető tüzelőanyag a
KÖZTISZTVEISELŐK árudájában.

A Jótékony Nőegylet üdvözli Herczeg Ferencet és jótékony-célú előadásban színre hozza egyik színművét

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Jótékony Nőegylet választmányja kedden délután Sass Béniáné elnöklété alatt az Árvaház tanácstermében ülést tartott, melyen a választmányi tagok nagyszámúban jelentek meg. Napirend előtt Sass Béniáné elnök szármaló szavakkal emlékezett meg a város nagynevű díszpolgárának, Herczeg Ferencnek hetvenedik születésnapjáról és magas kitüntetéséről s indítványozta, hogy az ünnepségből a Jótékony Nőegylet is vegye ki a részét és üdvözlő irattal juttassa jókívánatait az ünnepelthez. A választmány lelkes eljénzéssel fogadta az előterjesztést. Nagy Jenő elenőr számolt be ezután a bérletekben beállott változásokról és a bérliők kérelmeiről, majd a titkár ismertette az elnökség indítványát egy jótékony-célú műkedvelői előadás rendezését illetőleg. Előreláthatólag a Csokonai-színházban fogják előadni Herczeg Ferenc egyik legkedvesebb színművét. Utána az Angol Királynő szülő étertermében teastély következik, természetesen táncal egybekötve. A választmány nagy lelkesedéssel fogadta az előterjesztést s zonnai meg is kezdte a szereplők toborzását, az elnökséget pedig megbizta a továbbiak intézésével. A gyűlés az elnök életésével este hét órakor ért véget. A megjelentek közül a következők nevével sikerült följegyeznünk: dr. Kesserű Lajosné, Rásó Istvánné alelnökök, Lábos Béniáné, Kováts Antalné, Böszörményi Pálné, Szabó Gusztávné, Pápay Józsefné, Tóth Árpádné, Markovitsné Csűrös Ferike, Suhajda Béniáné, Magoss Györgyné, Kelemen Ernőné, Zoltán Odónné, dr. Bacsó Jenőné, Szentgyörgyi Lajosné, Kubek Erzsébet, Kondor Kálmán Lászlóné, Szelmiki Jánosné, Hutiray Rutter Sari, dr. Papp Ferencné, Jámbor Jánosné, dr. Nagy Lajosné, Géresi Kálmánné, Uray Sándorné, Fráter Pálné, Király Juliska, Martinek Ferencné választmányi tagok, Erdős Károly igazgató, Kováts Jenő ügyész, Kardos László pénztáros és mások.

Felakasztotta magát egy életunt böszörményi gazdálkodó

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tragikus öngyilkosság történt szerdán hajnalban Hajduböszörményben. Fekete János odaváló gazdálkodó, aki az utóbbi időben nagyon súlyos beteg lett, s anyagi helyzete is rendkívül leromlott, ezek miatti elkeseredésben elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Amikor a hajnali órákban már mindenki kiment munkára a házból, ezt az alkalmat felhasználta a hatvannyolc éves gazdálkodó és a ruhaszárító kötéllel a mestertengerára felakasztotta magát. Mire észrevették a tetét, már akkor halott volt. A esettel kapcsolatban a debreceni királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt, minthogy büncselekmény nem forog fenn.

A Pollák Ignác—Feith Jenő sajtópörben a törvényszék eirendete a valódiság bizonyítását

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A „Debreceni Kisiparos” című társadalmi szemle 1933 március 30-iki számában megjelent az „Az Ipartestület közgyűlése a szocialista terror jegyében folyt le” című cikkért Pollák Ignác vízvezeték-szerelőmester sajtópört indított a lap szerkesztője, Feith Jenő ellen.

Az ügyet a Jeney-tanács tárgyalta. Az ügyészség nem vette át a vádat s ezért a tegnapi tárgyaláson Pollák főmagánvádlóként szerepelt.

Feith Jenő kérte a valódiság bizonyításának elrendelését és jogi képviselője, dr. Jankó András hosszabb előterjesztésben indokolta meg a kérelmet. Megnevezte a tanukat, akik bizonyítani fogják, hogy az Ipartestület közgyűlésén a szocialisták erőszakos módon viselkedtek és hogy Pollák Ignác a vörös front jelöltje volt.

Dr. Szelényi, a főmagánvádló jogi képviselője ellenerte a valódiság bizonyításának kiterjesztését a gyűlés lefolyására.

A Jeney-tanács rövid tanácskozás után elrendelte a bizonyítást az egész vonalon s a további tárgyalásra új határnapot fog kiűzni.

Kirabolták Hüttl Tivadar egyetemi tanár autógarázsát

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Elmult éjszaka betörők jártak dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár autógarázsában, amely a klinikai telepen van. A tettesek bemásztak a garázs ablakán, majd kinyitották az autót és kifosztották az egész garázst. Szerszámokat, autófelszerelési

tárgyakat, ruhákat vittek el többszáz pengő értékben.

A rendőrség azonnal a legszélesebb körű nyomozást indította meg a tettesek kézrekerítésére. Hüttl egyetemi tanár kára különben több száz pengő.

A kolozsvári oláh hadbíróóság három hónapi elzárásra ítélte Kalló Józsefet a nyírbatori csendőrtiszthelyettes merénylőjét

A csángó vidékre telepítik a szökevényt, aki örömmel fogadta a neveteseget enyhe büntetést

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Mint Kolozsvárról jelezték, az ottani oláh hadbíróóság most tárgyalta Kalló József volt magyar csendőrmester ügyét. Kalló József mint emlékeztetés, augusztus 19-én véres merényletet követett el Nyírbátorban Szabó József csendőrtiszthelyettes, őrsparancsnok ellen. Kalló ugyanis inspekcióna volt berendelve a csendőrlaktanyába, azonban helyett elment és egy pincérleány társaságában a kocsimában szórakozott.

Hajna öt órakor, amikor hazatért, Szabó József tiszthelyettes kérdőre vonta Kalló Józsefet, aki ekkor hirtelen lekapott egy fegyvert, amelyből kétszer egymásután fejetesére lött. Szabó József tiszthelyettes életveszélyesen megsebsült és még jelenleg is a debreceni klinikán ápolják.

Kalló még az éjszaka folyamán megszökött a laktanyából s Románia felé vette útját. Nagyvárad környékén lépte át a román határt s első dolga az volt, hogy jelentkezett az egyik határőr-szakasznál. Elmondta, hogy miért szökött meg Magyarországról, s kérte, hogy tartóztassák le, s

bűnösség meg, ha úgy van előírva a tiltott határátlépésért, de semmi esetre se küldjék vissza Magyarországra.

Kalló kérését teljesítették. Nem tették vissza a határon, s mindössze tiltott határátlépés miatt indítottak eljárást ellene. A hadbíróósági tárgyaláson is csak azt hangsúlyozta a csendőrmester, hogy minden büntetést elvisel, csak azt ne tegyék vele, hogy kiadják Magyarországnak.

— Rendkívül súlyos büntetés vár ott reám

— mondotta kétségbeesett hangon. Nem elég, hogy emberölésért Vonnának felelősségre, hanem amellet még, mint katonaszökevényt is megbüntetnének. Talán fel is akasztanának.

A hadbíróóság háromhónapi elzárása ítélte Kalló Józsefet.

Az ítélemben Kalló boldogan megnyugodott, különösen mikor megnyugtatták, hogy Romániában maradhat s ha a magyar külügyminisztérium nem kéri kiadatását, úgy megkapja az oláh állampolgárságot is.

Ne felejtse el

október elején előfizetni az egyesített

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

és a budapesti

FÜGGETLENSÉG

napilapokra.

Hétköznap 14 nagy oldal, vasárnap 32 nagy oldal

Három képes melléklettel, teljes heti rádióműsor

Havonta ingyenes apróhirdetés.

Két pengő 40 fillérért az egyesített lapokat kora reggel kézbesítjük.

Az ország legnagyobb és legolcsóbb sajtóorgánuma

Előfizethető Kossuth-utca 3. Telefon 21-41.

— Nem bánom én, akárhova is visznek — mondta a vádlott az ítélet után — csak Magyarországra ne kerüljek.
Kahót az idevágó rendelkezések szerinti büntetése kitöltése után a bacsa megyei csángó vidékre telepítik, ahol a hadügyminisztérium elhelyezi a hasonló utvelek nélkül határátlépőket.

Mindennapi regölés

Haj, regő-rejtem...
Gazdabajom ejtem,
Főbírtokom felültetem:
Ricinussal beültetem.
Áttérek a vényre:
Artin-vevényre,
Bobesemege-vevényre,
Darmol-szerűi termelésre.
Ugy váltom a forgót:
Vetek bele purgót,
Eulaxáns-üvegeket,
Rebarbara süvegeket...
Könnyebbül az élet
Major, tanya élet,
Ha kinyit a szenna-virág,
Tehermentes lesz a világ,
S mivelhogy ez vad óhajtas,
Gyorsabb lesz az adó-hajtas...
(LISZTIUS)

Megjutalmazák a hűséges gazdasági munkásokat és cselédeket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A földművelésügyi miniszter tegnap leiratot intézett Hajdúvármegye és Debrecen törvényhatóságaihoz, amelyben közli, hogy a gazdasági cselédeknek, munkásoknak és kubikosoknak serkentésére pénzzutalmat és elismerő okleveleket akar kiosztani azok között, akik hűségükkel és hosszú ideig tartó szolgálattal ezt kiérdemelték.

Azok a gazdálkodók, akiknek ilyen munkásaik, cselédeik, kubikosaik vannak, ezek nevéit, pontos címüket, szolgálati idejüket és különös érdemeiket jelentésük november 30-ig a gazdasági egyesületek elnökségénél.

Felmentette a törvényszék Bor János szoboszlói igazgatót a Hunyadi Bélával kapcsolatos sajtópörben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Ismeretes az az aldatlan háborúskodás, amelynek a tetszője Hajdúszoboszlón dr. Hunyadi Béla ügyvédjelölt volt, aki annak idején nemcsak a debreceni lapokat, hanem a Szoboszlón megjelenő Független Hajdúságot is félrevette valótlan állításával a fegyelmi ügyével kapcsolatban. Több sajtópör lett ennek a következménye, amelyeket kivétel nélkül elbukott Hunyadi, mert az általa feljelentett újságírók minden esetben bizonyítani tudták a valóságot. Legutóbb Bor János, a Független Hajdúság szerkesztője ellen indított sajtópört Hunyadi ugyancsak a fegyelmi ügyével kapcsolatos cikk miatt, Akkoriban a törvényszék elrendelte a valóság bizonyítását, ami a szerdai íőtárgyaláson a törvényszék megállapítása szerint is teljes mértékben sikerült. Így azután a törvényszék Bor Jánost felmentette a sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége alól. A felmentő ítéletet maga Hunyadi Béla is tudomásul vette s így az ítélet jogerős.

Elfogtak egy pulykatolvajt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Szerdán délelőtt a Rákóczi-utcai piacra szolgálatot teljesítő rendőrnek felűnt, hogy Dobó Ferencné halápi asszony feltűnő olcsó áron árultja a pulykát és mindössze két pengőt kér egy szép pulykáért. Kérdőre vonta az asszonyt, majd előállította a rendőrségen, ahol Dobóné elmondott, hogy a pulykát lopta. Illetőleg a Létai-ut felén látta, hogy hat pulyka legelészik az árokban. Ezeket egyszerűen összefogdosla és mindjárt be is hozta a piacra, hogy eladja.

A tolvaj asszony ellen megindult az eljárás.

LAPUNKAT TÁMOGATJA.
HA ELŐFIZETŐINKNÉL VÁSÁROLJ

Hírek

1933 szeptember 28. (Csütörtök.) Prot.: Vencel. Kat.: Vencel.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Mégváltó” Major Mihály, Piac-u. 18. „Aranyegyszarvu” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. „Magyar Korona” Sz. Tóth Béla, Péterfia-u. 10. Sz. Szabó Jenő Vargakert, K. Tóth „Arany János”, Bozókgyörgy, Csapó-utca 66. „Szent Háromság”, Bernáth Miklós, Homokkert, „Hungária”, Kálmán-utca 22.

Rendőrcsúg telefonszám 20-45. Mentők telefonszáma 0-4.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenli szeptember 27-én:

Az európai időjárásban nincsen változás. Középeurópa fele azonban mindinkább a keleteurópai kontinentális száraz és hideg legelőmegek hatása alá kerül, ahol a naplagon az erős napsütés folytán melegnek ugyan, de az éjjeli lehűlés tekintélyes. Hazánkban derült, száraz időjárás uralkodik. Az éjjeli lehűtés napról napra erősebb, a hőmérséklet legalacsonyabb értéke ma hajnalban 8 fok volt. Szerdán a hőmérséklet délelőtt 24, este 12 fok volt.

Prognózis: Derült, száraz idő, napra erős felmelegedéssel, éjjeli lehűléssel.

Frontharcosok az október 6-i gyásznapján. A Turul Szövetség debreceni központjének vezérsege meghívta a Frontharcos Szövetséget az október 6-án délután 11 órakor a központi egyetem díszudvarán az aradi vértanúk emlékére tartandó gyásznapra. A frontharcosok festélyes fognak részt venni a kegyeletos ünnepélyen s a bajlások részvételre való jelentkezését a főcsoport irada veszi fel.

A Szentfilid ismertetése. A „Szociális misszió” debreceni szervezete október 5-én délután 5 órai kezdettel a Dérymúzeum előadótermében ismertető előadást tart a kórházmisszió alap javára. Megnyitó beszédet mond dr. Karl János piarista gimnáziumi igazgató. Előadást tart dr. Kemény Gyula Gyula kórházparancsnok, főorvosos vezetői képekkel az 1933 idejében a saját tapasztalatai és fényképfelvételek alapján: Názareth, Jericho, Tibecias, Kafermann, Hottenger, Jordán, Jeruzsálem, Bethlehem szenthelyekről, valamint a szünet után az új zsidó államoké és az idejében először múzeumi kiállításra került Tutankhamen síkamra feleiről. Belépődíj nincs, műsor 50 fillér, megváltása kötelező.

Zsebkések legolcsóbban legnagyobb választékban FRICK szaküzletében. Ferenc József-u. 27.

A Szent Erzsébet Nőegylet évnévi díszgyűlése. A Szent Erzsébet Egyesület október 1-én, vasárnap délelőtt háromnegyed 12 órakor tartja meg évnévi díszgyűlést a róm. kath. gimnázium földszinti tanácstermében. Az egyesület vezetősége Isten segítségével, Isten nevében kívánja megkezdeni az új munkát, ezért szeretettel kéri tagjait, hogy a gyűlést megelőzően váiamennyien a 11 órai szentmisén vegyenek részt, hogy Isten áldását kérve, az elkövetkező évben megfeszített együletes erővel, fokozott munkakedvvel és Isten bizakodással kezdhesék jótékony munkájukat.

Ninesenek amazonok. Megint szegényebbek lettünk egy illúzióval. A nagy délamerikai folyamot a portugál hódítók azért nevezték el Amazonnal, mert lándzsát vető női harcsoakat láttak. Egy fiatal magyar utazó, Gömörj Oszkár délamerikai kutató útján összebarátkozott a jivakonevű szulpvadász indiánokkal, akik nagyon nőies benyomást keltenek és hosszú hajúak viselnek, tehát a portugálok a nőies indiánokat nézték amazonoknak. Gömörj Oszkár Tolnai Világlapjában számol be érdekes tapasztalatairól.

A Népszerű Főiskola nyelvi tanfolyamai. A Népszerű Főiskola, einöksége kéri mindazokat a hölgyeket és urakat, akik a modern nyelvi (angol, francia, német és olasz) tanfolyamokra, továbbá a rajztanfolyamra jelentkeztek, hogy a tanfolyamok óráinak megállapítása végett szeptember 28-án, csütörtökön délután öt órakor az Egyetemi Központi Épület hetedik számú termében (I. emelet) megjelenjen sziveskedjenek. A hétfőn, október másodikán kezdődő tanfolyamokra még e héten lehet beiratkozni az egyetem gazdasági hivatalában (földszint 17. sz. ajtó, telefon 25-00.) A minimális tandíj részletekben fizethető.

Szüretli mulatság. A csapókeri református olvasókör az idén is megrendezi a hagyományos szüreti mulatságot. Az előkészületek már javában folynak arranóve, hogy az idei mulatság is méltó legyen a hagyományos nagy sikerhez. Erdélyi Ferenc vígalombizottsági emök és a nagyszámú rendezőgárda fáradhatatlan munkával dolgozik a szüreti tanemulatság sikerére érdekében. A felvonuláson való részvétel, jegyfelvétel stb. Erdélyi elnöknél (Árpádtér 16.) eszközölhetők. Bővebbet lapunk későbbi számában közlünk.

Magyar Teherautófuvarozók

Országos Központi Szövetkezete (Maltos) Piac-utca 18., Tisza-palota. Telefon 17-25.

Amikor areszine fakó szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomolt hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejfájás kómozik, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Iparoszkasztályai ülés. A Debreceni Ipartestület hentes szakosztálya szeptember 29-én, pénteken este fél 8 órai kezdettel az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Tárty: Döntés a Vágóhídi alkalmazottak ügyében és egyéb szakosztályi ügyek. Az ülés fontos voltára tekintettel minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

Színházi jóslások. Schermann Rafael, a viághírű grafológus színházi jóslatairól érdekes cikkben számol be a Delibáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Pompás színházi beszámolókat, riportokat, portrékat, nagyszerű filmcikkeket, kifünő budapesti és külföldi rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt és rejtvényrovatot talál az olvasó a népszerű képestaphan. Egy száma ára 20 fillér.

Iskolacinók. A női és férfi cinók kézimunkával készült szavaltat minőségben olcsó árú árukkal Kiss Testvérek Bőrcsár Rt. cipőlerakutánál. Piac-utca 89. Royallal szemben.

Egyetemi tankönyveket állandóan raklaron tartok, orvosi, jogi és gazdasági szakra. Antalffy József könyv- és papirkereskedése.

Angol, francia nőiszabó olcsón, divat szerint készít utcait 4. kabát, kosztüm 8. háziruha 2, gyezmekruha 1 P-tól. Mester 3.

Kisvárdai Vulkan gyár

„Vezuv” kályhái. Bészler és Dávid vaskereskedésében Piac-utca 7. szám.

Gyorsiró tanfolyam. A Debreceni Gyorsiró Társasága kezdő és gyakorló gyorsirók részére tanfolyamot rendez a Burgondia-utcai ipariskolában. A tanfolyam október hó 2-án kezdődik. Beiratkozni lehet szeptember 25., 26., 27. és 28-án este 6-7-ig az Ipariskola elsőemeleti négyes számú termében (Burgondia-utcai papirkereskedésében (Kossuth-utca és Sas-utca sarak). A tanfolyam hét hónapig fog tartani. Tandíj kezdők részére havi egy pengő, gyakorlók részére havi egy pengő. Az egyesület tagjai a gyakorlóórákon díjmentesen vehetnek részt. Tagdíj havi 5.- P.

ÜZLETI FORGALMA MEGNÖVEKSZIK. ha árult lapunk hírdetéseit közt a lánia.

DISSZONANCIA A MELLENY-ZSEBBEN. Az egyik debreceni napilap, amely kormányrajtása óta lelkesen támogatja vitéz Gombos Gyulát, szivrehatóan elmélkedik a Nemzeti egység debreceni szervezetének belső disszonanciáján, ami szerinte a zenedei igazgatóválasztáson nyilvánkozott meg. Köztudomásu, hogy sem báró Vay László főispán, sem Vásáry polgármester, sem a Nemzeti egység elnöksége, bármelyik szerve, vagy gyűlése sem foglalt állást senki személye mellett. Ellenben teljes egyetértéssel határozta el a pártterkezet, hogy a választás a szabályrendelet alapján tartassék meg. Kiki szavazott tehát a legjobb meggyőződése szerint, amit meglett férhaktól elvitatni éppen egy „szabadságjogos” orgánumnak illik legkevésbé. Főlőszleges hát busonigani mondvascsinalt disszonanciákon. Mert az ilyen szemforgató kesergés éppen annyi jóhiszeműséggel szolgálja a Nemzeti egység debreceni szervezetének harmóniáját, mint azok a propagandacikkek és róplapok, amelyekkel ugyanez az elv és párhüségűl cseregő napilap csak a napokban reklámozta városszerte egy, a kormányt kiméltetgűl támadó ellenzéki part zászlóhontó gyűlését...

KIE hírek. A KIE Bényeggyűjtők csoportja uira megkezdí működését két részben. felnőttek és ifjak csoportjában. Az összejövetelek szeptember 30-án, szombaton kezdődnek meg. Délután 5 órakor az ifjúsági csoport, 7 órakor pedig a felnőttek csoportja jön össze. Szeretettel várjuk a csoport tavalyi tagjait, ugyszintén az új jelentkezőket is. Az összejövetelek helye Piac-utca 36. szám. Vezetőség. — A KIE V. csoportja, Mikepéresi-ut 7. szám alatti helyiségben megkezdte munkáját. Megalkult az ezévi vezetőség: Csikesz Tibor teológus, Faragó Sándor orvostanhallgató, Székelyhidv Bántit kereskedősegéd és Vékonv Sándor magántisztviselő. Az egyes munkakág vezetői is mind nagy lelkesedéssel készülnek a munkához. Bőőr József teológus, Bacso József iparossegéd, Harl Tibor magántisztviselő, Csizsár Zoltán, Nyitrai Béla lakatossegéd, Bo. dízár László tisztviselő, Sete László MÁV altiszt, Pócsay Albert tisztviselő. A csoport ma délután tartja Sorduló fiúnak összejövetelét, este fél 8—fél 9-ig pedig bibliai eszmecsere-t rendez a nagyobb fiuk számára.

Gyorsirási órákat ad okleveles gyorsirási tanítónó. Cím a kiadóban.

Mitassa meg műfogát. Fossz fogát VÁRY fogműtermében, Rothermere utca 3.

Megbüntették a debreceni Údvhadserg vezetőjét. Szerdán délelőt a debreceni Údvhadserg számos tagja állott a kihágási rendőrbíró előtt. A vád az volt ellenük, hogy rendőri engedély nélkül gyermek-előadást rendeztek és belépődíjat szedtek. A kihágási rendőrbíró emiatt Papp Kálmánt, az Údvhadserg debreceni csoport-vezetőjét pénzbüntetésre, két fiatalokú társát pedig dorgálásra ítélte.

Tükörök, üvegek esiszólása, fonsorozások, üvegezesek Sipkovitsnál, Nagyvárad u. 15. Telefon 23-56.

Változik a hajduszosbzlói országos vásár napja. A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a vármegye alispánja kivételesen megengedte, hogy október 23-ika helyett már október 16-án tartásák meg Hajduszosbzlón az országos vásárt.

Országos virág- és gyümölcskiállítás. A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli, hogy Budapesten az Országos Magyar Kertészeti Egyesület és a Gyümölcs-termelők Országos Egyesülete szeptember 30-tól október 8-ig bezárólag a városligeti Iparcsarnokban, a mögötte fekvő és az előtte elterülő külterületen és épületekben országos jellegű vásárral egybekötött kertészeti, gyümölcs és gyümölcsipari kiállítást rendez, amelyen kereskedők is résztvehetnek. Részletes felvilágosítást lehet kapni az Országos Gyümölcs és Virágkiállítás rendező bizottságtól (Budapest, VI. Andrásy-ut 8. II. 1.)

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Rác Pál földbirtokos—Tukaes Margit; Berger Benjámín terménykereskedő—Popov Dazmka. Születések: Ferenczi Mihály MÁV. s. tiszt, leány Mária; Ungvári József ácssegéd, fiu József; Nagy István kocsis, fiu István; Király Béla kereskedősegéd, fiu Béla; Bódi Imre egyetemi szolga, leány Eva; Tóth Bálint npsz., fiu László; 1 halvaszületés és 4 törvénytelen újszülött. Halálozások: Teremi Sándor ref. 3 hónapos, Vedres-dűlő 58; Kezán Ilona g. kath. 19 hónapos, DMKE-barak.

Színház Mozi

A SZÍNHÁZI IKODA JELENTÉSE

SOHA még ilyen nagyszerű társulat nem volt a SZÍNHÁZBAN, mint az idén!

Szombaton mutatkozik be a prózai együttes!

Vasárnap délután és este és a következő

egész héten a nagyszerű operett együttes!

A legolcsóbb hely-árukkal játszik állandóan a színház!

Kelet—Középmagyarország válogatott mérkőzés vasárnap Debrecenben

Vasárnap délután a DVSC nélyán rendezik Kelet—Közép válogatott mérkőzését a Szent-Korona kupáért. Kelet csapatát a szövetségi kapitány a következő játékosokkal állította össze: Kovács NYKISE, Páltnkás DVSC, Hevesi DKASE, Simon, Vecsi DEAC, Marton P. MÁV, Köszner DEAC, Ferenc P. MÁV, Magyar DKASE, Hernádi III. NYAFE, Murczkó NYKISE. A csapat összeállítása sikerültnek mondható, így is a legjobb tudásra van szüksesé Kelet csapatának, hogy a nagy játékerő képviselő Közép ellen a győzelem reményével vegye fel a küzdelmet. Közép csapata melyet már szintén összeállítottak, szombaton délután érkezik Debrecenbe.

Óriási érdeklődés a vasárnapi filléres gyors iránt

A vasárnapi Budapestre meghirdelt filléres gyorsvonat iránt óriási érdeklődés mutatkozik, amiért is több vonat indítása váit szükségessé. Az első vonat legyei már a keddi napon elfogytak, sőt ma már a második vonatra is sok befizetés történt. A szép meleg őszi időjárás soknak meghozta az utazási kedvet s így ajánlatos az utazni szándékozóknak jegy iránt idejében gondoskodni. Mint már jeleztük a vonat menetrendje a következő: Debrecenből indul 6.14, Budapest nyugati pályaudvarra érkezik 10.22. Vissza-indul Budapest nyugati pályaudvar 0.25 és Debrecenbe érkezik 4.41 órakor. Jegyek kaphatók a Menetjegyirodában. Menetjegy ára 4.70 pengő.

A DEAC atletikai szakosztálya csütörtökön délután 6 órakor az egyetemi sporttelep udvarán a vasárnapi nyereg-házi atletikai verseny, az október 7-8-iki clubbajnoki és egyetemi ünnecszereny és az október 15-iki Budapesten tartandó főiskolai csapatbajnoki versenyen való részvétel ügyében szakosztályi ülést tart.

